

SYMPOSIUM

DIRIGENTEN

Kinderkoor | Jeugdkoor | Vrouwenkoor

Zaterdag 2 juli

i.s.m. Koorbiënnale Haarlem

VOCAAL TALENT NEDERLAND

WORKSHOPS

Verbeter concentratie en focus in je koor!

Panda van Proosdij geeft oefeningen en spel die dirigenten direct kunnen toepassen in hun eigen repetitie om concentratie, focus en fysieke houding van de koorzangers te verbeteren.

Componeer een lied

De componist Toek Numan laat zien hoe je zelf een mooie melodie kunt maken bij een tekst. Krijg meer inzicht in het 'ambacht' van het componeren. Pas de tips toe tijdens de workshop en schrijf je eigen melodie!

Zing Afrikaanse muziek

Raoul Boesten biedt 'Afrikaanse muziek' aan voor gelijke stemmen (kinderkoor, jeugdkoor, vrouwenkoor). Zingen in Afrika is een sociaal gebeuren: het is verbonden met spel, een ceremonie, een ritueel en het vertellen van verhalen. Maak kennis met improvisatievormen, beweging bij zang en ervaar een authentieke zangcultuur!

Een compositieopdracht geven?

Neil Wallace, programmeur van de Doelen, geeft praktische tips als je een componist wilt vragen om voor je koor een koorstuk te schrijven. Hoe zit het bijvoorbeeld met subsidies?

Op grond waarvan kies ik repertoire?

Een goede keuze van repertoire is de basis van de muzikale ontwikkeling van elk koor. Wilma ten Wolde laat samen met componist Theo Loevendie liederen en koormuziek de revue passeren. Zij helpen de deelnemers om meer inzicht te krijgen in het herkennen van de kwaliteit of de zwakte van een compositie.

Presentatie 'Kinderkaravaan'

De Koorbiënnale heeft vijf gerenommeerde componisten een opdracht gegeven een lied te componeren voor kinderkoor. De componisten zijn Elmer Schönberger, Matthias Kadar, Ivan Fischer, Mayke Nas en Toek Numan, zij schreven op teksten van Pat Donnez, Diet Huber en Joke van Leeuwen. De liederencyclus -getiteld 'Kinderkaravaan' - wordt in première gebracht op zondag 26 juni in de Haarlemse binnenstad door het Nationaal Kinderkoor JUNIOR en het Nationaal Kinderkoor.

SYMPOSIUM

Voor de 4e maal organiseert **Vocaal Talent Nederland** in samenwerking met de Koorbiënnale Haarlem een symposium in de serie 'zingen met kinderen, jeugd en jongeren'.

Zing Afrikaanse muziek, zing klassieke muziek en componeer een lied! Maak kennis met nieuwe composities! Ontmoet collega's, wissel ervaring uit, laat je inspireren in de verschillende workshops!

VOOR WIE?

Koördirigenten Kinderkoor / Jeugdkoor / Vrouwenkoor
Schoolmusici
Componisten
Zangpedagogen
Studenten compositie, schoolmuziek, zang, koordirectie

PRAKTISCHE INFORMATIE

Dag	Zaterdag 2 juli 2011
Locatie	Haarlem, Philharmonie
Tijd	9:30 uur - 17:00 uur
Kosten	€ 75,- (Incl. Workshops, lunch, koffie /thee)

DOCENTEN

Zie volgende pagina.

VOCAAL TALENT NEDERLAND

is een nationaal opleidingsinstituut en heeft als missie 'het opsporen en tot bloei brengen van jong vocaal en muzikaal talent'. Zij doet dit door middel van het aanbieden van

*wekelijkse lessen in 9 lesplaatsen verspreid over Nederland

*maandelijkse repetities op een centrale plek in Nederland

*podiumervaring op grote podia met vooraanstaande dirigenten.

Centraal staat de ontwikkeling van jonge mensen en het delen en doorgeven van artistieke, pedagogische en didactische kennis. De stichting organiseert drie nationale koren, het Nationaal Kinderkoor, het Nationaal Jongenskoor en het Nationaal Jeugdkoor. Artistiek leider is Wilma ten Wolde. Beschermheer is Sir Simon Rattle, chef dirigent Berliner Philharmoniker.

www.vocaaltalent.nl

AANMELDING

U kunt zich als volgt aanmelden voor het Symposium:

*Maak het deelnemersgeld a € 75,- p.p. over naar
Giro 78 29 100 t.n.v. Vocaal Talent Nederland, Utrecht
Vermeldt daarbij - Deelname Symposium 2011 en - uw naam!

*Stuur bijgaand aanmeldingsformulier ingevuld

per email naar info@vocaaltalent.nl

of

per post naar Vocaal Talent Nederland / Postbus 805 / 3500 AV Utrecht

Uw aanmelding is pas definitief als zowel het deelnemersgeld als het inschrijfformulier door Vocaal Talent Nederland zijn ontvangen.

Eind juni ontvangt u per email het dagrooster en de adresgegevens.

Voor concerten tijdens de Koorbiënnale Haarlem zie www.koorbiennale.nl

DOCENTEN

TOEK NUMAN studeerde compositie bij Geert van Keulen aan het Conservatorium van Amsterdam. Hij schreef muziek voor o.a. het Asko ensemble en het Nederlands Studentenorkest. Hij werkte samen met Calefax, Orkest De Volharding, het Nederlands Blazers Ensemble, Nieuw Sinfonietta Amsterdam, het Noord Nederlands Orkest, het Doelen Ensemble en het Ricciotti Ensemble. Naast concertmuziek schrijft Toek Numan muziek voor films : 'Johnny' en 'Billy's bad' en voor kindervoorstellingen : De kleine kerstman; Henkie (Hemelse Herrie); Angsthazen en Durfals; Het droevigeluidje en Raadsel voor Roosje.

THEO LOEVENDIE studeerde compositie en klarinet aan het Amsterdams Conservatorium. Tot 1968 was hij vrijwel uitsluitend actief op het terrein van de jazz. Loevendie was hoofdleraar compositie aan de conservatoria van Rotterdam, Den Haag en Amsterdam. Hij was centrale componist in vele festivals en gaf masterclasses over de hele wereld. In 1968 begon Loevendie met het schrijven van concertmuziek. Sindsdien worden zijn werken over de hele wereld gespeeld. Begin 2003 richtte hij het ensemble Ziggurat op, een combinatie van westerse en niet-westerse instrumenten. Hij schreef vele composities voor deze bezetting.

RAOUL BOESTEN is verbonden aan het Rudolf Steiner College in Rotterdam als docent. Hij verzorgt daar muzieklessen en het koor. Ook heeft hij 8 jaar in het basisonderwijs gewerkt als muziekdocent. In 2010 sloot Raoul zijn studie 'docent muziek' af aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag. Hij dirigeert Kamerkoor Kwintessens in Den Haag.

WILMA TEN WOLDE is artistiek leider van Vocaal Talent Nederland. Zij specialiseerde zich na haar studie koordirectie in het vocaal onderwijs voor jongeren en jeugd. Ze was docent aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag (solfège en ensemble-zang). Ze dirigeerde het Nationaal Kinderkoor bij de doop van Prinses Amalia en werkte met het Nationaal Jeugdkoor vijf jaar achtereen mee aan de Nationale Herdenking op 4 mei in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Ze bereidde vele producties voor met de koren van Vocaal Talent Nederland voor dirigenten als Ed Spanjaard, Jaap van Zweden, Riccardo Chailly, Ivan Fischer, Mariss Jansons, Sir Simon Rattle, Mstislav Rostropovitch, Bernhard Haitink en Nikolaus Harnoncourt. Zij coacht koordirigenten in hun dagelijkse praktijk, organiseert symposia over 'het belang van zingen met kinderen en jongeren', geeft kadertrainingen voor docenten muziek en jureert bij internationale koorfestivals.

PANDA VAN PROOSDIJ studeerde aan de Rotterdamse Dansacademie. Ze is werkzaam als docente aan het Rotterdams Conservatorium afdeling Muziektheater.

Panda werkt sinds 2006 regelmatig als bewegingscoach en regisseur met het Nationaal Jeugdkoor en het Nationaal Kinderkoor o.l.v. Wilma ten Wolde. Panda heeft de methode "Stem & Fysiek" ontwikkeld. Deze methode gaat over het ondersteunen van de stem door het creëren van een goed fysiek bewustzijn en een manier om beweging te laten bijdragen aan de kwaliteit van het zingen. Ze geeft masterclasses "Stem & Fysiek" aan dirigenten en zangers in binnen – en buitenland. Ook is ze als docent/workshopleider betrokken bij diverse Europese festivals zoals Europa Cantat, Eurotreff, Youth Choirs in Movement (Bonn).

Fotografie
Hans van der Woerd / Hans Speekenbrink